

ΔΗΜΗΤΡΑ

Περσεφόνη, επιτέλους σε κρατώ πάλι στην αγκαλιά μου.
Πες μου, πώς σε πλάνεψε, πώς σε πήρε στα έγκατα της γης ο Άδης;

ΚΟΡΗ

Το πώς με του πατέρα Δία τη σοφή βουλή αρπάζοντάς με
με τράβηξε και με πήγε στα τρίςβαθα της γης,
θα σου το αποκαλύψω κι όλα θα σου τα πω, αφού ρωτάς.
Μαζεύοντας λουλούδια, ρόδα και κρόκο,
όμορφους μενεξέδες σε μαλακό λιβάδι,
κρίνα, υάκινθο και νάρκισσο θαμπώθηκα και έσκυψα, απλώνοντας τα δυο μου
χέρια,
να πιάσω του κόσμου αυτό το χάρμα.
Ξάφνου ανοίγει η γη,
από βαθιά έγινε πλατιά, κι ανέβηκε ο βασιλιάς του Κάτω Κόσμου
με τα άλογά του αθάνατα.
Βίαια με άρπαξε, με έσυρε επάνω στο χρυσό του άρμα, ολοφυρόμενη,
ενώ η φωνή μου κατακόρυφη αντηχούσε.
Κι όμως κανείς δεν βρέθηκε, αθάνατος ή και θνητός,
ν' ακούσει την κραυγή μου.

ΔΗΜΗΤΡΑ

Σε άκουσα. Έσφαξε
την άμοιρη καρδιά μου πόνος. Έριξα
στους ώμους μαύρο πέπλο, σαν το πουλί
όρμησα γυρεύοντάς σε, σε στεριά και θάλασσα.
Όμως κανείς δεν ήθελε να μου προδώσει την αλήθεια,
ούτε θεός ούτε θνητός,
κανείς δεν φανερώθηκε οιωνός,
για να μου φέρει αληθινό μαντάτο.
Μέρες εννιά, νύχτες εννιά περιπλανήθηκα στη γη,
στα χέρια μου βαστώντας αναμμένες δάδες·
την αμβροσία δεν γεύτηκα, το νέκταρ το γλυκό δεν το δοκίμασα,
δεν έλουσα το σώμα μου, στη θλίψη βουτηγμένη.
Κι έφεξε η μέρα η δέκατη, προβάλλοντας λαμπρή η Αυγή·
τότε με συναπάντησε η Εκάτη. Μαζί της έφτασα στον Ήλιο που όλα τα βλέπει και
έμαθα την αλήθεια, πως ο Δίας άφησε να σε λείι ο αδελφός του ο Άδης γυναίκα
του. Αυτός στο ζοφερό το σκότος, αφού σε άρπαξε,
σε οδήγησε με τ' άλογά του.

ΚΟΡΗ

Και συ μάνα τι έκανες σαν έμαθες τα νέα;

ΔΗΜΗΤΡΑ

Γύρισα όλους τους τόπους για να σε βρω και έφτασα εδώ στην Ελευσίνα.
Άγονη και ολέθρια χρονιά στη γη
για τους ανθρώπους έφερα. Το έδαφος δε
φύτρωνε σπόρο. Μάταια τα βόδια τράβαγαν στη γη τα άροτρα.
Και θα εξαφάνιζα ασφαλώς το γένος των φθαρτών ανθρώπων
από την πείνα τη σκληρή, εάν ο Δίας δεν το καταλάβαινε και δεν συλλογιζόταν.
Τους ευδαίμονες αιώνιους θεούς
όλους τους έστειλε σε με, κι αυτοί ένας-ένας μου πρόσφεραν πλούσια δώρα,

και μου έταζαν τιμές,
αλλά κανείς να μου γυρίσει το μυαλό και την ψυχή δεν μπόραγε, τα λόγια τους με
πείσμα δεν δεχόμουν και ξεκάθαρα παράγγειλα στον Δία ότι ποτέ καρπό δεν θα
δώσει η γης, αν δεν σε αντικρύσω.
Αυτά σαν έμαθε ο βροντερός ο Ζευς
έστειλε στον Άδη τον Ερμή με το χρυσό ραβδί,
να τον ξεπλανέψει με γλυκά λόγια
απ' το κατάμαυρο σκοτάδι
στο φως να σε ξαναφέρει.

ΚΟΡΗ

Ήρθε μητέρα ο Ερμής, βρισκόμουν εκεί στο πλάι του Άδη, όταν του είπε την
προσταγή του Δία. Ένευσε με τα φρύδια, και στου Δία την εντολή πειθάρχησε.
Κι αμέσως μου είπε:
Πήγαινε, Περσεφόνη, στη μαυρόπεπλη μητέρα σου
με την ψυχή και την καρδιά ήρεμη μες στα στήθη. Και εγώ αναγάλλιασα
κι ορμητικά αναπήδησα από χαρά και να' μαι.

ΔΗΜΗΤΡΑ

Τέκνο μου μη και άγγιξες όσο εκεί κάτω ήσουν
κάποια τροφή; Μίλα, μη μου το κρύβεις, για να ξέρουμε κι οι δυο·
αν δεν γεύτηκες κι ανέβηκες από τον μισητό Άδη,
κοντά μου και στον μαυρονέφελο πατέρα τον Κρονίδα
θα μένεις τιμημένη μέσα σ' όλους τους αθανάτους.
Αλλιώς, ξαναγουρίζοντας στα τρίςβαθα της γης
θα κατοικείς εκεί τη μια εποχή από τις τρεις του χρόνου,
τις άλλες δυο κοντά μου και με τους άλλους αθανάτους

ΚΟΡΗ

Εγώ, μητέρα, θα σου πω όλη την αλήθεια.
Όταν ο Ερμής γοργός σωτήριος αγγελιαφόρος ήρθε
σε μένα απ' τον πατέρα Κρονίδα και τους άλλους επουράνιους
από το Έρεβος να βγω, για να με δεις η ίδια
να πάψεις το θυμό και τη φριχτή οργή για τους αθάνατους,
τότε εγώ πήδηξα από χαρά, κρυφά όμως εκείνος
στο χέρι μου έβαλε σπυρί ροδιού, τροφή γλυκιά σαν μέλι,
και μ' εξανάγκασε να το γευθώ με βία κι άθελά μου.

ΔΗΜΗΤΡΑ

Τότε, ξαναγουρίζοντας στα τρίςβαθα της γης
θα κατοικείς εκεί τη μια εποχή από τις τρεις του χρόνου,
τις άλλες δυο κοντά μου και με τους άλλους αθανάτους

ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Όλη την ημέρα ίδια διάθεση έχοντας κι οι δυο
η μια της άλλης την ψυχή και την καρδιά θερμαίναν
σφιχταγκαλιασμένες, και καταπράυνε η ψυχή απ' τον θυμό.
Χαρές έδιναν και έπαιρναν η μια από την άλλη.
Τότε κοντά τους ήρθε η Εκάτη,
κι αγκάλιασε πολλές φορές της Δήμητρας την κόρη·
συνοδός κι ακόλουθός της έγινε από τότε.
Σ' αυτές αγγελιαφόρο έστειλε ο Δίας
τη Ρέα την καλλίκομη, να οδηγήσει τη μαυρόπεπλη μητέρα

στο γένος των θεών, και υποσχέθηκε τιμές
να δώσει, όσες διάλεγε μες στους αθάνατους θεούς·
και συγκατάνευσε με του καιρού το γύρισμα να 'ναι η κόρη
κατά το τρίτο μέρος του κάτω στ' ολόμαυρο σκοτάδι
και στ' άλλα δυο στη μάνα της και τους άλλους αθανάτους
Έτσι είπε, κι η θεά στ' αγγέλματα του Δία δεν παράκουσε
και γρήγορα ξανάδωσε καρπό στη γη με τους χοντρούς τους σβώλους.
Και τότε η απέραντη όλη η γης με φύλλα και άνθη
γέμισε, [...]